

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА: ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

©2022 ГОЛОБОРОДЬКО А. Ю.

УДК 35:334:004
JEL Classification: O10

Голобородько А. Ю.

Концептуальні передумови розвитку підприємства: державне регулювання цифровізації

Дослідження закордонного досвіду розвитку цифровізації на прикладі передових країн базується на двох основних моделях: модель еволюційного розвитку цифровізації на засадах ринкової конкуренції та адміністративна модель регулювання розвитку цифровізації. Автором дослідження запропоновано змішану модель, яка являє собою синтез моделі еволюційного розвитку цифровізації на засадах ринкової конкуренції з елементами адміністративного регулювання цієї діяльності. Всебічне дослідження світового досвіду державного регулювання цифровізації та особливостей і перспектив його розвитку дозволило сформулювати модель державного регулювання Цифровізації України, яка являє собою систематизоване, узагальнене бачення ефективної політики державного регулювання Цифровізації в Україні. Запропонована авторська модель державного регулювання Цифровізації України – це взаємопов'язана система мети, завдань, функцій, методів, принципів та інфраструктури. Для досягнення мети – забезпечення сталого збалансованого розвитку цифровізації – державне регулювання має бути спрямоване на вирішення низки завдань: прискорення економічного зростання та залучення інвестицій; трансформація всіх сфер економічної діяльності та бізнес-процесів на засадах конкурентоспроможності та ефективності; розвиток інноваційних технологій, мереж і платформ; створення цифрових стратегічних партнерств; доступність і відкритість цифрових технологій; реалізація інтелектуального капіталу, трансформація системи суспільної продуктивності.

Ключові слова: державне регулювання, цифровізація, моделі розвитку цифровізації, концептуальні передумови.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-3-20-26>

Рис.: 2. **Бібл.:** 11.

Голобородько Альона Юріївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, Державний університет телекомунікацій (вул. Солом'янська, 7, Київ, 03110, Україна)

E-mail: alona.goloborodko.decor@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5416-0526>

UDC 35:334:004
JEL Classification: O10

Goloborodko A. Y. The Conceptual Prerequisites for Enterprise Development: The Government Regulation of Digitalization

Studying the foreign experience in the development of digitalization on the example of advanced countries is based on two main models: the model of evolutionary development of digitalization based on market competition and the administrative model for regulating the development of digitalization. The author of the study proposed a mixed model, which is a synthesis of a model of evolutionary development of digitalization on the basis of market competition with elements of administrative regulation of this activity. A comprehensive study of the world experience of government regulation of digitalization and the features and prospects of its development allowed the author to form a model of government regulation of Digitalization of Ukraine, which is a systematized, generalized vision of the efficient policy of government regulation of Digitalization in Ukraine. The proposed author's model of government regulation of Digitalization of Ukraine is an interrelated system of goals, objectives, functions, methods, principles, and infrastructure. To achieve the goal of ensuring sustainable balanced development of digitalization – the government regulation should be aimed at solving a number of tasks: accelerating economic growth and attracting investment; transformation of all spheres of economic activity and business processes on the basis of competitiveness and efficiency; development of innovative technologies, networks, and platforms; creation of digital strategic partnerships; availability and openness of digital technologies; implementation of intellectual capital, transformation of the system of social productivity.

Keywords: government regulation, digitalization, models of digitalization development, conceptual prerequisites.

Fig.: 2. **Bibl.:** 11.

Goloborodko Alona Yu. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor of the Department of Economics, State University of Telecommunications (7 Solomianska Str., Kyiv, 03110, Ukraine)

E-mail: alona.goloborodko.decor@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5416-0526>

Вступ. Стратегія глобального розвитку суспільства спрямована до цифрової трансформації практично всіх сфер життєдіяльності. Цифровізація набула значущої ролі в науковому, соціальному і економічному просторі. В умовах високої конкурентної боротьби інформаційний ресурс виступає базовим ресурсом цифрової трансформації економічних процесів підприємств практично у всіх видів господарської діяльності і надає значну перевагу в їхній діяльності.

Організація бізнесу в цифровому просторі, з одного боку, відкриває нові економічні можливості з диверсифікації і реінжинірингу діяльністю, а з іншого – призводить до необхідності перегляду концепції управління та регулювання діяльності на підприємстві.

В умовах сформованої стратегії всебічної цифровізації організаційно-економічні аспекти формування і регулювання цифровізації займають на сьогодні центральне місце уваги на всіх рівнях економічної діяльності і державного апарату управління. Однак наукового обґрунтування необхідності формування системної концептуальної моделі державного регулювання цифровізації в Україні не отримало належного розвитку. Це обумовлює важливість та актуальність проведення наведеного дослідження.

Аналіз основних досліджень. Проблемам досліджень сутності державного регулювання цифровізації присвячено багато робіт закордонних та вітчизняних учених, а саме: О. Вінник, Т. Штець, М. Хаустова, О. Островий, Н. Краус, К. Краусі. Однак у наведених наукових працях не висвітлено питання особливостей формування та реалізації механізмів державного регулювання цифровізації в Україні та концептуального бачення системної моделі її ефективної реалізації. Водночас означені організаційно-економічні механізми регулювання цифровізації є особливо актуальними для ефективної реалізації стратегії розвитку цифрової економіки. Це питання набуває зростаючої практичної і наукової актуальності.

Метою статті є виділення моделей розвитку цифровізації у світі та обґрунтування моделі державного регулювання цифровізації України.

Методологічним підґрунтям статті слугували сучасні положення теорії інновацій, теорії державного економічного регулювання. У статті використано загальнонаукові методи пізнання, узагальнення, системного аналізу, синтезу. Підґрунтям проведеного дослідження стали наукові роботи провідних вітчизняних і закордонних учених з питань цифровізації та особливостей її державного регулювання.

У сучасних умовах розвитку інформаційно-комунікативних зав'язків система ефективного управління підприємства відіграє важливу соціально-економічну роль у становленні цифрової економіки. Взаємоузгодженість усіх потокових процесів бізнес-структури по впровадженню і побудові збалансованої мережі цифровізації підприємства має ключове значення організації ефективної розвиненої діяльності. Розвинута система цифровізації, як механізм сталого розвитку, спонукає до створення високої адаптивності і мобільності бізнесу до мінливості внутрішнього та зовнішнього середовища.

Стрімкий розвиток і впровадження цифрових технологій у провідних країнах світу, таких як США, Китай, Япо-

нія, показово демонструють високий рівень ефективності від трансформацій економіки за рахунок цифровізації.

Розвинуті країни поступово збільшують частку за рахунок становлення цифрової економіки у формуванні ВВП середньому на 7 % за рахунок ефективного впровадження технологій цифровізації. При цьому у 2019 році частка цифрової економіки у ВВП США становила 6,9–21,6 %, а у ВВП Китаю – 6–30 %. У країнах Європи найбільші темпи розвитку цифрової економіки мають Німеччина, Ірландія, Ісландія, Кіпр, Сербія, Польща.[1; 2]

Світовим лідером з розвитку цифровізації виступають Сполучені Штати Америки (США). Базисом становлення цифровізації в США є партнерство інститутів всіх рівнів державного регулювання, наукового співтовариства і бізнесу. Така система підтримки розвитку цифровізації заснована на розробці та реалізації програм підтримки цифрових трансформацій в економіці. Серед таких програм можна виділити такі як:

- Розроблена програма у 2011 р. по створенню централізованої мережі передового промислового виробництва (Advanced Manufacturing Partnership) у сфері хмарних технологій, яка спрямована на об'єднання профільних міністерств і цифрових корпорацій США;
- Промисловий Інтернет-консорціум 2014 р. (Industrial Internet Consortium (IIC)) для прискорення впровадження і поширення цифрових технологій, штучного інтелекту, аналітики та індустріального інтернету взагалі;
- Спеціалізована програма підтримки цифрових технологій «Порядок денний цифрової економіки» (Digital Economy Agenda) 2015 р., з метою прискорення економічного зростання і розширення спектра використання потенційних можливостей цифровізації для підприємств і споживачів. Ця програма зосереджена на доступності глобальної інтернет-мережі, підвищення довіри користувачів через забезпечення якісного доступу підприємств і громадян до інноваційних цифрових технологій [3].

Однак при означеній підтримці розвитку цифровізації у США надається перевага стимулюванню конкуренції при регулюванні дотримання високих стандартів якості цифрових послуг.

У країнах Європейського Союзу (ЄС) також розвинута стратегія реалізації програм з розвитку цифрових трансформацій в різних сферах економічної діяльності. У рамках створення єдиного вектора становлення цифровізації країнами ЄС у 2017 р. була створена і набула впровадження уніфікована платформа для обміну інформацією EU Digital Single Market. Ця платформа стимулює просування інноваційних проектів, сприяє їх ресурсному забезпеченню, координує партнерські відносини щодо реалізації створених проектів шляхом побудови інформаційно-комунікативних каналів для розподілу інформації, обміну досвідом, навчання та набуття інших якісних компетентностей. Платформа EU Digital Single Market є механізмом інтеграції цифрових технологій у суспільство та економічний простір ЄС [4]. Таким чином, основними напрямками політики цифровізації у країнах ЄС є розробка уніфікованих норм і стандартів

реалізації цифрових трансформацій орієнтованих на попит споживача і кон'юнктуру ринку та програм підтримки і впровадження наукових розробок і досліджень у практичну діяльність сфери цифровізації.

Паритетно з країнами США і ЄС активного розвитку цифрових трансформацій у світі набули країни Азії – Китай, Південна Корея, Японія. Економіка Китаю займає друге місце у світовому розвиненому суспільстві у сфері цифровізації. Продуктивний стрімкий розвиток цифровізації обумовлений високим рівнем конкуренції на внутрішньому і зовнішньому ринках інформаційно-комунікативних технологій. Для підтримки впровадження цифровізації у Китаї розроблена і розширена система державних програм, таких як, наприклад, програма «Made in China 2025», метою якої є вихід країни у лідери з розвитку цифрової економіки до 2025 року [5].

Китайська цифрова економіка побудована на засадах формування цифрових стратегічних партнерств. Це дозволяє значно підвищити якість надаваних цифрових послуг при зниженні цін для досягнення максимальної доступності інноваційних технологій для споживачів.

Поряд з Китаєм високим рівнем розвитку у сфері цифровізації характеризується Південна Корея. Ключовою стратегічною задачею країни є побудова Нової економіки, заснованої на формуванні системи глобальних цифрових технологій і платформ взаємної комунікації бізнесу. У рамках цього напрямку розвитку Південна Корея за рахунок державних дотацій та субсидій підтримує інвестиційні проекти у науковій розробці у сфері штучного інтелекту і блокчейн-технологій. Основою побудови економічної системи суспільства цієї азійської країни є вектор руху у напрямку високих інноваційних технологій та робототехніки для досягнення нових якісних переваг для споживача [6].

Розвиток цифровізації у Південній Кореї базується на чотирьох основних задачах [2]:

- 1) сприяння розвитку надійних флагманських галузей та створення широкого спектра нових галузей за допомогою інтелектуальних інновацій;

- 2) покращення якості життя людей шляхом вирішення хронічних соціальних проблем;
- 3) посилення мережі соціального захисту шляхом створення якісних робочих місць;
- 4) забезпечення особистого користування світовими інтелектуальними технологіями, даними та мережами.

Японія – одна з найбільш технологічно-розвинених країн світу. У рамках прийнятої Стратегії «Суспільство 5.0» японський уряд регламентує напрям довгострокового розвитку у сфері цифрових технологій. Ця стратегія заснована на основних принципах концепції «Індустрія 4.0» і передбачає стимулювання розвитку і широкого використання серед споживачів цифрових технологій, робототехніки і штучного інтелекту, інтернету речей і «Big Data». Ці парадигми розвитку повинні стимулювати глобальне суспільство до організації партнерства і кооперації інтелекту і технологій та побудови нової системи взаємовідносин і життєдіяльності [7].

Дослідження особливостей розвитку цифровізації у східних азійських країнах показало, що система регулювання їх розвитку направлена на реалізацію, перш за все, соціальної функції підвищення якості життя населення. Оскільки цифрові технології забезпечують не тільки підвищення ефективності діяльності підприємств, але й направлені на поліпшення добробуту суспільства, задоволення потреб і вивільнення додаткового часу.

Дослідження закордонного досвіду розвитку цифровізації на прикладі передових країн показує, що цифрова трансформація у сучасному світі економічних відносин має велике значення. Однак розвиток цифровізації базується на двох основних моделях (рис. 1):

1. Модель еволюційного розвитку цифровізації на засадах ринкової конкуренції.
2. Адміністративна модель регулювання розвитку цифровізації.

Модель еволюційного розвитку цифровізації на засадах ринкової конкуренції здебільшого набула чинності у США та країнах ЄС і передбачає створення державою

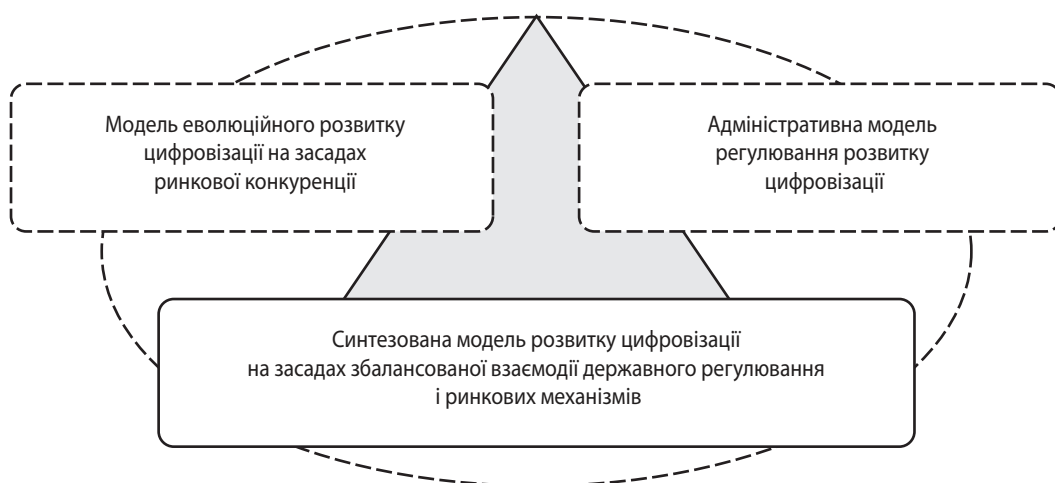

Рис. 1. Моделі розвитку цифровізації у світі

Джерело: авторська розробка

прийнятних умов для розвитку цифрових трансформацій на законодавчому рівні. Але при цьому цифровізація розвивається відповідно до законів ринкової економіки без глибокого адміністративного регулювання.

Адміністративна модель регулювання розвитку цифровізації заснована на концентрованому державному контролі і підтримки цифрової трансформації. Така модель розвитку цифровізації використовується у Китаї і передбачає пряме регулювання і координацію діяльності з цифровізації за допомогою законодавчо встановленої системи її організації і контролю, а також програм підтримки розробки і впровадження цифрових інноваційно-технологічних рішень.

На нашу думку, найбільш ефективною і раціональною моделлю розвитку цифровізації є змішана модель, яка являє собою синтез моделі еволюційного розвитку цифровізації на засадах ринкової конкуренції з елементами адміністративного регулювання цієї діяльності. Оскільки чітко побудована законодавча система регулювання дозволяє побудувати збалансовану систему партнерських відносин між державою, підприємствами і споживачами. При цьому кожен суб'єкт використання засобів цифровізації інформаційно забезпечений правилами, перевагами і обов'язками щодо впровадження цифрових трансформацій. Функціонування програм підтримки цифровізації стимулює її сталий розвиток і ефективне становлення у суспільстві і соціально-економічній діяльності.

Основною стратегічною задачею української економіки є розвиток цифровізації. Цифровізація стала базовим критерієм побудови ефективного бізнесу, прогресивного суспільства і розвинутої країни у глобальному просторі взагалі.

Україна рухається у бік нової технологічної парадигми, яка пов'язана з системною автоматизацією, мережевою економікою і інноваційними технологіями на засадах штучного інтелекту. Оскільки цифрові технології виступають потужним каталізатором, що стимулює трансформації, направлені на підвищення конкурентоздатності підприємства та сфери цифрової економіки за рахунок мультиплікативного ефекту.

Сучасні умови підвищення ролі цифровізації в Україні особливо актуальні у кризових умовах. Поряд з активним розвитком інновацій у сфері цифровізації вагомим вимушеним стимулятором стала пандемія COVID-19. Складні умови економічної діяльності змусили багато підприємств переглянути свою організацію бізнесу. Трансформація бізнес-моделей ведення господарської та економічної діяльності у цифровий простір забезпечила можливість ефективного бізнесу та розвитку економіки. Результатом розвитку цифровізації стало підвищення критеріїв до технічних характеристик щодо швидкості передачі даних, якості зв'язку у мережі, доступності інформації і мобільності ресурсів.

Цифровізація – це процес якісно нової парадигми розвитку соціально-економічних відносин і організації діяльності. Оскільки передбачає переведення ключових бізнес-процесів підприємств у цифровий простір. При цьому цифровізація направлена на забезпечення приросту доданої вартості за рахунок впровадження інноваційних технологій та мережевого партнерства. Поряд з перевага-

ми цифровізація передбачає необхідність додаткового інвестування в розвиток технологій та засобів забезпечення економічної безпеки діяльності внаслідок відкритості інформаційних потоків.

В Україні каталізатором розвитку державного регулювання цифровізації стала схвалена на початку 2018 року Кабінетом Міністрів Стратегія розвитку цифрової економіки України до 2020 року і затверджений план заходів для її реалізації [8].

Основною метою Концепції є розвиток цифрової трансформації України в найбільш перспективних сферах, шляхом стимулювання економіки та залучення інвестицій, подолання цифрової нерівності, поглиблення співпраці з ЄС у цифровій сфері та розбудови інноваційної інфраструктури.

У Плані заходів щодо реалізації прийнятої Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки виділено такі напрями, як:

- нормативно-правове, організаційне та методичне забезпечення;
- розвиток пріоритетних напрямів цифровізації;
- розвиток експорту цифрових технологій;
- розвиток цифрових компетентностей та навичок суспільства;
- розвиток цифрових інфраструктур і комунікацій.

Забезпечення сталого розвитку цифровізації передбачає ефективне використання та споживання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій. Цифровий розвиток передбачає виконання комплексу завдань по створенню цифрових інфраструктур, що позитивно вплинуть на економіку, бізнес, суспільство та життєдіяльність країни в цілому.

Цифрові інфраструктури – це комплекс технологій, продуктів і процесів, що забезпечують обчислювальні, телекомунікаційні та мережеві можливості на цифровій основі. Цифрові інфраструктури є основою цифрової економіки.

Координацію та регулювання реалізації всіх заходів становлення та розвитку цифровізації в Україні здійснює Міністерство та Комітет цифрової трансформації України (веб-сайт <https://thedigital.gov.ua/ministry>). Основними стратегічними напрямами дії Міністерства цифрової трансформації України до 2024 року є: максимізація забезпечення якісного покриття мережею інтернет населення та широке впровадження засвоєння цифрових навичок; забезпечення публічності цифрових послуг і їх доступності для суспільства і бізнесу; приріст питомої ваги цифрової економіки у ВВП країни.

Основним нормативним документом регулювання цифровізації є Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» від 15.07.2021 року. Цей Закон визначає організаційні, правові та фінансові засади функціонування правового режиму Дія Сіті, що запроваджується з метою стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні шляхом створення сприятливих умов для ведення інноваційного бізнесу, розбудови цифрової інфраструктури, залучення інвестицій, а також талановитих спеціалістів [9].

Програма ДІЯ – це програмний продукт для цифровізації суспільних процесів в Україні. ДІЯ являє собою

комплексну електронну платформу, яка дозволяє реалізувати всі державні послуги в онлайн-режимі як для окремих громадян, так і бізнесу. Наприклад, відкриття та закриття ФОП, внесення змін з ведення ФОП, отримання та підписання документів, оформлення допомоги внаслідок воєнних дій або інших катастроф тощо.

За програмами сталого розвитку Європейського Союзу та Концепцією розвитку цифрової економіки та суспільства України був сформований проект першочергових сфер, ініціатив реалізації цифрових трансформацій у різні сфери життя України. «Цифрова адженда України – 2020» є короткостроковим базовим проектом з метою розвитку та стимулювання внутрішнього ринку до виробництва, впровадження та споживання цифрових технологій. Треба зазначити, що цей проект на сьогодні є також актуальним і перспективним для його реалізації. Основною задачею цього проекту є концептуальне представлення трансформації аналогової економіки у цифрову, а також розроблення заходів імплементації щодо мотивації впровадження цифровізації у всі сфери суспільно-економічного життя: бізнесу, освіти, медицини тощо. В означеному проекті сформовано основні проблеми та можливі інструменти розвитку цифрової інфраструктури. Основне центральне місце у концептуальному розумінні розвитку цифровізації в Україні є впровадження цифрових технологій у всіх сфери соціально-економічної життєдіяльності і інтелектуалізація суспільства на засадах набуття цифрових компетенцій [10].

Цифровізація постає реальністю та перспективою стратегічного розвитку на найближчі 10 років. Всі види соціально-економічного життя трансформуються під впливом цифровізації. Українським Інститутом майбутнього розроблена Програма розвитку цифровізації, яка передбачає обґрунтування стратегії, проблеми, ризику та ключові напрями розвитку цифровізації в Україні [11].

Урядом України було обрано стратегію прискореної інтенсивної цифровізації всіх сфер діяльності, який передбачає розробку та реалізацію системи заходів щодо її ефективного функціонування [8; 9; 10; 11]:

- усунення законодавчих, інституційних, фінскальних та інших перешкод, які заважають розвитку цифрової економіки;
- впровадження стимулів і мотивацій для заохочення бізнесу та індустрії економіки в цілому до цифровізації;
- створення попиту та формування потреб серед громадян до цифровізації, насамперед через впровадження державою масштабних проектів цифрових трансформацій, у тому числі на базі сучасних моделей державно-приватного партнерства;
- створення та розвиток цифрових інфраструктур як основи використання переваг цифрового світу у повсякденному житті та як платформи для досягнення ефективності економіки взагалі;
- розвиток і поглиблення цифрових компетенцій громадян для забезпечення їх готовності до використання цифрових можливостей, а також подолання супутніх ризиків;
- розвиток цифрового підприємництва, створення відповідних (у тому числі аналогових) інфраструк-

тур для підтримки та акселерації інноваційної діяльності, впровадження механізмів фондування, стимулювання та підтримки.

У загальному практичному розумінні цифровізація має три основні напрями – розвиток твердої інфраструктури (формування та технічна підтримка цифрової інфраструктури, платформ, мережі Інтернет); м'яку інфраструктуру для забезпечення безперервності роботи всіх цифрових процесів (переведення всіх сфер діяльності у віртуальне середовище: інтернет-банкінгу, блокчейн-технологій, електронної освіти, побудові електронного бізнесу); формування системної моделі проектів і програм регулювання розвитку цифровізації.

Всебічне дослідження світового досвіду державного регулювання цифровізації та особливостей і перспектив його розвитку в Україні дозволило сформулювати модель державного регулювання Цифровізації України, яку наведено на рис. 2. Ця модель являє собою систематизоване, узагальнене бачення ефективної політики державного регулювання Цифровізації в Україні. Запропонована авторська модель державного регулювання Цифровізації України – це взаємопов'язана система мети, завдань, функцій, методів, принципів та інфраструктури.

Головними задачами розвитку цифровізації є:

- прискорення економічного зростання та залучення інвестицій;
- трансформація всіх сфер економічної діяльності та бізнес-процесів на засадах конкурентоспроможності та ефективності;
- розвиток інноваційних технологій, мереж і платформ;
- створення цифрових стратегічних партнерств;
- доступність і відкритість цифрових технологій;
- реалізація інтелектуального капіталу, трансформація системи суспільної продуктивності.

Висновки. Концептуальними передумовами розвитку підприємства визначено необхідність швидкого поширення цифровізації в цілому та ефективне державне регулювання, що передбачає вирішення таких першочергових завдань, а саме:

- забезпечення масової доступності цифрових інфраструктур до споживача та подолання технічних, організаційних, соціально-економічних обмежень у використанні цифрових технологій;
- сприяння розвитку цифрових компетенцій, оскільки інтелектуальний капітал підприємства має формуватися за допомогою комплексу нових технологічних знань, навичок, вмій і здібностей, що створюють можливість інтегрування інноваційних технологій, штучного інтелекту та інших інструментів цифровізації. Для реалізації сформованої стратегії розвитку цифровізації цифрові навички та компетенції, цифрова грамотність виступають ґрунтовним фундаментом для ефективного становлення цифрової економіки;
- цифровий інструментарій є каталізатором системних змін традиційних бізнес-моделей, ланцюгів і потокових процесів. Цифровізація корелює з інноваційними змінами у побудові мережевих платформ і стратегічних партнерств для забез-

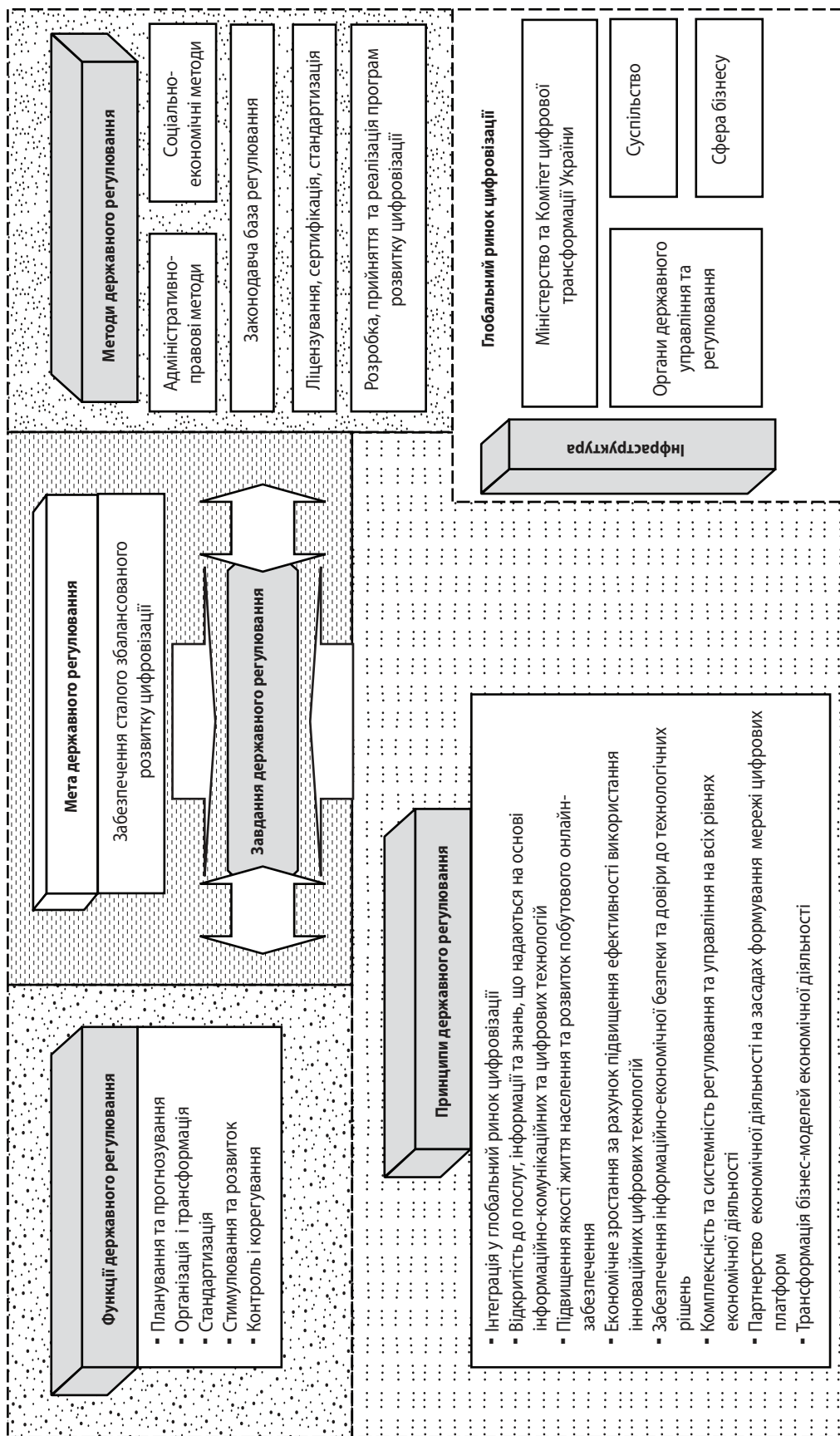

Рис. 2. Модель державного регулювання Цифровізації України

Джерело: авторська розробка

печення ефективності бізнес-процесів на підприємстві;

- розробка, реалізація та державна підтримка програм і проектів цифрових трансформацій у всіх сферах діяльності.

Тому системне збалансоване регулювання має сприяти ефективному використанню цифрових технологій та створити сприятливі умови для відкриття унікальних можливостей розвитку підприємства та підвищення якості життя громадян.

ЛІТЕРАТУРА

1. Digital Economy Report 2019. Value creation and capture: implications for developing countries. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/der2019_en.pdf
2. Пустоваров А. І. Закордонний досвід цифрової трансформації управління розвитком національної економіки. *Причорноморські економічні студії. Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці*. 2020. Вип. 51. DOI: 10.32843/bses.51-42
3. Commerce Department Digital Economy Agenda. URL: https://www.nist.gov/system/files/documents/director/vcat/DavidsonV-CAT-2-2016_post.pdf
4. EU Digital Single Market. URL: <https://eufordigital.eu/discover-eu/eu-digital-single-market/>
5. Made in China 2025. The making of a high-tech superpower and consequences for industrial countries. URL: <https://merics.org/en/report/made-china-2025>
6. Evolution of Science, Technology and Innovation Policies for Sustainable Development : The Experiences of China, Japan, the Republic of Korea and Singapore. United Nations, Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP). 2018.
7. Realizing Society 5.0. URL: https://www.japan.go.jp/abenomics/_userdata/abenomics/pdf/society_5.0.pdf
8. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>
9. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
10. Цифрова адженда України – 2020». URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>
11. Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>

REFERENCES

Commerce Department Digital Economy Agenda. https://www.nist.gov/system/files/documents/director/vcat/DavidsonV-CAT-2-2016_post.pdf

"Digital Economy Report 2019. Value creation and capture: implications for developing countries". https://unctad.org/system/files/official-document/der2019_en.pdf

EU Digital Single Market. <https://eufordigital.eu/discover-eu/eu-digital-single-market/>

Evolution of Science, Technology and Innovation Policies for Sustainable Development : The Experiences of China, Japan, the Republic of Korea and Singapore. United Nations, Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP), 2018.

"Kontseptsiiia rozvytku tsyvrovoi ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018-2020 roky" [Concept of Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020]. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>

[Legal Act of Ukraine] (2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>

"Made in China 2025. The making of a high-tech superpower and consequences for industrial countries". <https://merics.org/en/report/made-china-2025>

Pustovarov, A. I. "Zakordnyyi dosvid tsyvrovoi transformatsii upravlinnia rozvytkom natsionalnoi ekonomiky" [Foreign Experience of Digital Transformation of Managing the Development of the National Economy]. *Prychornomorski ekonomichni studii. Matematychni metody, modeli ta informatsiini tekhnologii v ekonomitsi*, no. 51 (2020).

DOI: 10.32843/bses.51-42

"Realizing Society 5.0". https://www.japan.go.jp/abenomics/_userdata/abenomics/pdf/society_5.0.pdf

"Tsyfrova adzhenda Ukrainy - 2020" [Digital Agenda of Ukraine - 2020]. <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>

"Ukraina 2030E - kraina z rozvynutoiu tsyvrovoiu ekonomikoiu" [Ukraine 2030E Is a Country with a Developed Digital Economy]. <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>

Стаття надійшла до редакції 10.08.2022 р.